సాహితీస్రవంతి

కథానిక:

సత్రవలో పత్రిక

—"మారుతి"

మా ఊరి పత్రికకొక ప్రత్యేకత ఉంది. మా ఊరిమధ్యలో శాలుగురు బజారుల కూడలిలో అదిఉంది! ట్రంకు రోడ్డు దానిమీదగా పోతుంది! దాని ప్రక్కనే ఆర్. టి. సి. బస్సుస్టాపు! బస్సుస్టాపును ఆనుకునే పరమపంథం వారి గిడ్డంగులు. దానికొక చిన్న అరుగు. ఎడుగుగా పెద్దబావి. దానిచుట్టూ పిట్ట అరుగులు. బావిని ఆనుకునే ప్రభుత్వంవారి కబేళావాడి. దాని రెండోప్రక్కనే కల్లు-షాపు బడ్డీ! ఈ పత్రికలోనే పంచాయితీ వారి రేడియో! అంటే నలుగురు కలుసుకునేందుకు, పిచ్చాపాటి మాట్లాడేందుకు ఇంతకన్నా మంచి ప్రదేశం ఇంకొకటి ఉండబోదు.

అయితే చెప్పుకుంటూ పోతానను. మా పత్రికకొక ప్రత్యేక తరిత ఉంది. మా ఊరిలో పూర్వం ఒక పెద్దకుటుంబం రైతుకు సంతానం ఏమీ కలుగలేదు. ఆయన చావబోయేటప్పుడు తన భార్య తాలూకూ వారికెవరికో దగ్గరకు తీశాడు. దానితో దాయాదులలో పెద్దకలకలం బయలుదేరింది! దాయాదులంతా కిట్టని మనుగుడు పెద్ద మనుష్యుల తగలబాలన్నీ శాంతి పరిచేందుకు ఒక కిటుకు చెప్పారు. ఆ కిటుకే ఈ సత్రవ! దానితో జనం దృష్టిలో తయారైన పెద్దదాత! దాయాదుల స్వాస్థ్యాలు! ఈ సంగతులన్నీ ఎప్పటివో. ఇప్పటి వారికి వాటి మంచిచెడ్డలను గురించి అనవసరం. అంతే, అందరూ సుఖపడిపోయారు. కాటసాలకు మాత్రం ఇక్కటి విడి. ఆ శేషమైన కొత్తముఖాలుకనబడుతూ ఉంటాయి. అక్కడ దైన్యదుర్కుల భిక్షకులుండి చిన్నా పెద్దా వ్యాపారాలుచేసి లాభపడి తృప్తిపడేవాళ్ళు, కాటుమాటున పొట్టాపేక్షతో దేశంమీదపడ్డ ఇంటల నుండి నక్కజిత్తులతో నలుగురి నిలుట్లలో పెట్టగల పంచకులబరకు చూస్తూనే ఉండేవాళ్ళు. ఊళ్లోవుండే పేభక్తులకదే నిలయం.

అయితే, ఈ సుఖ్య ఒక మిడిమేళా వెంచి పడింది. ప్రభుత్వంవారు అశేషమైన అభివృద్ధి పథకాలను ప్రవేశపెట్టారు. ఈ పథకాలవల్ల మా గ్రామానికి మూడురకాలైన పథకాలు మూటముడిగా లభించిన అదృష్టం పట్టింది. ఈ మూడుకూడా గ్రామానికి అత్యంత ప్రధానమైన విషయాలై గ్రామస్థుల ముందుకు వచ్చి కూర్చున్నాయి. ఈ పథకాలు అనుల జనుప్రకటన ఏడన్నా ఒక కొంప అవసరమైంది. అద్దెదైతే డబ్బు దండుగ! ఊరికే ఇస్తే మనకు దండుగ! దీనితో హేమాహేమీలందరి బుర్రలు ఒకచోట చేరి ఒక పరిష్కార మార్గాన్ని కనికాయి! 'అడ్డమైనవాళ్లు చేరే సత్రవను బృహత్కార్యానికి వినియోగిస్తే (జేజ) 'భక్తి' 'ముక్తి' అన్నాయి. ఆ పైన కట్టించిన దాతకూ ఆత్మశాంతి! దానితో ఆ సత్రవకున్న మూడు గదులను మూడు అభివృద్ధి శాఖలు ఆక్రమించుకొన్నాయి. ఒక గదిలో పశుసంరక్షణాభివృద్ధిశాఖ, రెండోదానిలో స్త్రీ సమాజ వికాసకేంద్రం, మూడో దానిలో ప్రసూతి-మాతా శిశుసంక్షేమ కేంద్రం విడిది చేశాయి. దానితో బాటసారుల విడుదులు కాస్త చెట్టుకిందకు వెళ్ళాయి. పేభక్తులు కేంద్రం ఇక్కడ నుండి పీకి వేశారు. కాకపోతే సత్రవ వరండాలో పంచాయితీ వారు వేయించే దిన పత్రికను చదువుకునే ఒకే ఒక పాత సౌకర్యం మాత్రం యథాతథంగా వుండిపోయింది.

ఒక రెండు సంవత్సరాలు ఈ పథకాల అనుల తాపీగా నే జరిగిపోయింది. పశుసంరక్షణాభివృద్ధి వారిపనిమీద ఆనానికి సమ్మకం పెరిగినాని, తేజ వారిపనికి ఒక గది చాలకపోవటంతో వారికి వేరేవల్లు కావాలని అ శ్యేమణ లోకి దిగారు. మిగతా రెండుశాఖలవారు ఒకే కేంద్రం నుండిపనిచేయడం చేత వారికికూడా సత్రవే ఇరుకైపోయింది! అంతే, ఈ సత్రవను కాస్త తరుపాక్కు ఘశాలలోకి తెచ్చుకుంటే గాని వారి కార్యక్రమాలను ఇంకా దక్కగా అభివృద్ధి పరచుటకు వీలుకాదనుకున్నారు. సత్రవ దాత వారసులను కాస్త క్రింద పెట్టి - మీద పెట్టి శ్రీ జ కాభ్యుదయ శాఖ వారు ఆ సత్రవ సర్వహక్కులను సంక్రమింపచేసుకున్నారు. కాకపోతే, చెప్పుకోవలసిన విషయ మేమంటే ఆ శేషమంది పిడిపిల్లలు రోజూ ప్రొద్దున్నే, పిండి పాలు త్రాగటానికి రోయుకున్నారు. కొంతమందికి అక్షర్తి, విరేచనాలు మినహా, మిగిలినవాళ్లు కాస్త తేటపడ్డారు. అద్దకుంటే వెంటనే తర్పీదైన మంత్రసాని ఎలా రోయుకుంది! ఊళ్ళో ఆడపిల్లలు సలుగురు కాస్త కుట్టుపని, అల్లికపని ఇలాంటివి నేర్చుకున్నారు. వెం త్రంమీద సమాజ పురోగమనానికే పేళ్ళు కృషి చేస్తున్నారని అనుకున్నాం. కాని, ఒక మూడు చేరి నలుగురికి వినిపించేలా పెద్దగా పత్రికా శీర్షికలు, ఆపైన వార్తా వివరాలు చదివేస్తున్నాడు.

ప్రక్కగా పరంధామూ ఒక కుటుంబం దిగింది. ఒక బక్కపలచటి ఆకను ఎదురుగాఉన్న బావిలోకి కడవతో నీళ్ళుతెచ్చి రెండు పాత కుండలనిండా పోశాడు. రెండు బాగా పొగచూరిన దట్టులను ముంచేసుకుతో ముసుకున్నాడు. ఆతని వాలకంచూస్తే ఎప్పుడూ తొమిదట్లు కనపడటంలేదు. అక్కడక్కడ చిరిగిఓపికగా మానికలు కుట్టినపంచె మోచిప్పలమైనుండి. కన్నుంటిపాట్ట, మాసినగడ్డం, దైన్యం దూసే ముఖముతో తొమిన దట్టిని పొయ్యికిచేర్చి అత్తెసరుకు తిప్పులుపడుతున్నాడు. ఒకమూలగా చింకిగుడ్డల మధ్య పాలిన ముఖంతో అతనికుల మీతో మూలుగుతూ పడిఉంది ఒకాయిడ. 11 సంవత్సరాల కుర్రవాడు దిక్కులలో నుట్టికొట్టుకున్న దేహంతో తండ్రియట్టు ఆర్తితో తినగుతున్నాడు. "కాస్త అటు పోయి అడుక్కురత్తు"ని ఆ కుర్రవాణ్ణి అతి పసానంతో దైన్యంతో బ్రతిమాలుతున్నాడు.

ఇంతలో మా మేనమామ గారి పాలేరు పత్రికదగ్గరకువచ్చి అక్కడే నిలబడ్డాడు.

"ఏమిరా ఈసే ఆవుదగ్గర ఉండమంటే ఇటు వచ్చావు!"

"ఆవు తనలేకపోయింది. చాల బాధపడుతోంది. డాక్టరుగారివద్దకు పోతే వాయిలేదు. ఏమిచేయమంటావు."

"పట్నానికిపోయి పెద్ద డాక్టరుగార్ని పిలుచుకురారా, నేను చీటీ ఇస్తాను."

"అయ్యగారూ, రాత్రికుండి ఇంటికాడ గింజలులేవు. ఇస్తే ఇంటికాడ అప్పుజెప్పి పట్నం పోతాను."

"సమితి ప్రెసిడెంటు వస్తాడటరా! నువు చెయ్యక నీళ్ళు నిమ్మరసం మాటాడాలి. నేను ఇక్కడే ఉండాలి. ఆతన కొరకు ఎదురుచూస్తున్నా. ఇప్పుడు కాదులే! పట్నంనుండి వచ్చినతరువాత చూస్తానులే!" అని పాలేరుని అక్కడనుండి పంపివేశాడు.

ఆ మూలనున్న ఇల్లాలు అప్పుడు పెద్దగా మూలుగుతోంది. వళ్ళంతా తెల్లగా పాలిపోయి ఉంది. పెనుసున్న ఆ కాస్తగుడ్డను కూడ భరించలేక అటు ఇటూ త్రోసుకుంటోంది. ఏదో ఆగుడ్లో లంగగా నాళి పైకి క్రిందకు జారుతోంది. ఆమె అప్పుడప్పుడు శివ మెంత్తిపట్లు మూలుగుతోంది. క్రింద పొయ్యిదగ్గర ఉన్నభర్త కళ్లనీళ్ళ పర్యంతం చూస్తున్నాడు. భార్యకు ఒక్క ఓదార్పు మాటకూడ చెప్పలేక పోతున్నాడు. భార్యతోపాటు తరుకూడ అంత బాధపడుతున్నాడా అని పిస్తోంది అతని ముఖ కళవళికలు.

మా బాడు తోయిగా పొట్ల మెంటు లోని మంత్రుల ఉపన్యాసాలు దదివేస్తున్నాడు. ఆ ఇల్లాలు మూలుగుతున్నప్పుడు మా వంక అతి దైన్యంగా చూస్తోంది. ఆదివ కోసుకున్న సహాయ మేమిటో మాకు అంతుపట్టలా! మా బాడు సోషలిజంపై మంత్రిగారి ఉపన్యాసాన్ని కదలకుండా ఉదువుకు పోతున్నాడు.

ఇంతలో పసిబిడ్డ కాయినుండి ఆ మూలు గుడ్డలుశుభ్య!

పాదివిశాలు కాలాని పెదరిక్తాల పైనూ స్కూలు విద్యార్థులు, ఆ స్కూలులో పని చేస్తున్న హెడ్ టీచరు ఇదిలీచేసినందుకు నిరసనగా సోమవారం సమ్మెచేశాం.

బడ్జెటు అంకెలు

శ్రీ కాళోజి నారాయణరావు

అందరేసినంతపన్ను
అందరేసినట్టు పన్ను
మేమేస్తే ప్రత్యేకత
ఏమున్నది; అనుకగణది.
రాజకీయాంతర్గత
రాజకీయాంతర్గత
ఆర్థికాలయందుకూడ
అతినవీన పథము మాది,
అ-ర-దేశాలమార్గమే
దని చూచుట యెందుకు?
అన్యదేశారికాల
విన్యాసము మాకెందుకు?
అటుయిటు కానటువంటి
కిటుకుమాది, కిమ్మనక
ఒప్పుకొనెడి ఒప్పించెడి
తప్పెసను మెప్పించెడి
ముఖాబలము మాటున్నది
తముబాని తూర్చున్నది,
జాతిపితా నీతిమేడ
ఖ్యాతిగన్న నేత నీడ
మూతి నాకు పరివారము
రాతినాటి అధికారము
శమాకున్నది మాకున్నది.
మీకు భయము లేదప్పుడె
కోటాను కోట్ల పన్ను
ఏటేటా పెంచినాము,
ఏరుస్తూ మిడుక్కుంటు
ఇస్తిరికద మీరే అని.
పన్నులు లాగడ మనునది
పనుండైన పనిగాదని
మీకు కల్గుచున్న బాధ
మితిమీరిన యాతన యని
మీకు మాత్ర మెరుకలేద
మా బారలు మీరు కాదా!
అదిగో! ఆ జైనవాడు
అదను మాదికొని పైబడు
కదలకుండ పోలిమేరల
కదము ద్రొక్కుచున్నాడు
అందుకనే మిమ్మింతట
అయాసము పెట్టుచుంట.
చిట్టెడు అరికిన పుట్టెడు
పుట్టించెడి కట్టడాలు
సింధ్రి ఫెర్టిలైజర్లూ
చేతికందకుండ పోవు
అందుకనే మిమ్మింతట
అయాసము పెట్టుచుంట.
ఈ ఏటి పన్నులాగ
ఏ యేడూ లేదంటే
ఏ యేటివంటి యేడు
ఎన్నడైన వచ్చిందా!
అందుకనే మిమ్మింతట
అయాసము పెట్టుచుంట.
చీనావాడూ మనపై
ఏనాడైనను పడెనా
ఏటేటా పడతాడా!
ఏనాటికో ఎన్నాళ్ళకో
మనకు మాత్ర మొస్తుందా—
మళ్ళీ తుపాటి ధాన్య
అందుకె మిమ్మింతగాను
అయాసము పెట్టుచుంట.
ఎందుకొక్క మార్చి కోట్లు
రెండొందల డెబ్బదైదు
తెండు; లేకుంటె దీన
దండుకు బొకారు పైదు—
అందుకు మిమ్మింతగాను
అయాసము పెట్టుచుంట.
తేజము తగ్గిన స్నేహమ
దిన దినము ధరలు తేజు
ఆర్థికాల చరితలోనె
అగుపడ దిటువంటి పోజు
సాక్షి పెంచి సహాయించిన
పోకిరి పొరుగుల పెగడు
ఆకాశము మ్రింగి; మిగులు
అదనపు పన్నుల అగడు
చీకటి బ్రతుకుల తెందుకు
చిన్నపాటి దీపమైన
వికటాలకు వేకట్టుకు
వెన్నెల వెలుగే యెక్కువ.
నూనె కరువులో మన్నది
మానిని మాన రహస్యము
వేయి కనుల పాములకిక
రేయింతల పని దండిగ.
ఆర్థికవేత్తల దృష్టిలో
అంత్యేష్టి సంస్కారము.
గాడిద బరువును మోసెడి
నూడిదలకు తుదిభారము.
కూలివ్యవసాయ పనుల
కోతలు మిక చక చక చక.
కూలినాలిచేయు ప్రజకు
చాలనంతటి తీరిక.
దొంగ పైన వెన్నుపోటు
వెంగదీర్చు మానెకరువు.
వెప్పక చెయ్యక పల్లెల
తప్పని పరిగా బ్లాకౌట్
దివాల్కోరు బడ్జెట్టుకు
దీవెనలేమని యిత్తును?

* అ. రు. అమెరికా కవ్వాలు

అశోకం

★ శ్రీరమణారెడ్డి

ఆశేషపు హోమాగ్ని జ్వాలాధూమధూసరిం గతం ఆద్యంతం, మత శాసనం
కాద్విన నవిన పల్చాద్వస్త్రక్కుకు: రాజ్యధర్మం మతిమర్యాదకి దాది;
అగ్నేయ ధ్యేయసీ శత్రుఘ్న శతఘ్నీ ధ్యాన ఘూర్ణితం చారిత్రం, జాతి దీపనం
బలిసిన మానవజయసమిష్టికి; అశ్వమేధం రాజసూయానికి పునాది;
సుధీర సుదాభిషేకాన జృంభిస్తున్నై ఆయుధ గిరిజాస్త్రశాల సాటోప కాండవాన,
పుణ: పునః విస్తరిస్తోన్నది దేశాలమధ్య బాణపాణుల రథ్య;
క్రోధవిపళమూతోంది నరమేధోపహారాన ప్రతీకారపన్నగం, పక్షికుల ప్రళయఖాండవాన,
పౌష్టిక పర్వమిది సామూహిక మరణమే అశ్వత్థాను తిపోవిద్య;
జగన్మధు చమత్కార దురాశా విషం పైగొంటోంది, శుక్రనీతి అంగీకరిస్తోంది జుగుప్స,
ధూర్తవియుక్తులాన హత్యాపత్యాన్యాయధర్మ జుగ్రహపమితి.

* * *

రేళా కృంఖలాబద్ధంగాని లోకాన్ని భావిద్దాము సంభావిద్దాము రంగులరాట్నంగాని వసుధను,
భీతాహం వెలిరాతినుండి స్థితం జాతిని కెలయిద్దాము ఊహలవుధిలో;
కాళ్యస్వార్థ రాహువు క్రగుపడుండి బయల్పురచి శాంతిశకిని కక్షిద్దాము స్వేహాభుధను,
జాతి కోతితీయ్యుండి రక్షిద్దాము నరయార్జాలను మిత్రసమ్మిశాలలో;
జైత్రాదైత్రాలు మానవపరంగా విస్తులేవు చిక్కుముడులు, విశిష్టాద్వైతం ఏకైక పన్నతం,
లోకాత్మకు దేశాత్మలకూ లేదు సమైక్యత, కలిసిరాదు అస్వేయత;
ద్వంద్వం సయ్యా గొయ్యా, ఏకద్వైతం స్వేచ్ఛా లవిత్రం, వైవిధ్యమే కనుకైకసమ్మతం,
అహం బ్రహ్మాస్మి కాదు, బ్రహ్మాస్మి కేదు, కావాలి ద్వంద్వాల సమ్మతి;
పర్ణ దీర్ఘసంధులవంటి సాయుజ్య శివరాలనుండి బయల్పడాలి రాజకీయ వ్యాకరణం,
సహనం సహజీవనం సహవీర్యం జీవనసూత్రం, కాదని సంఘాతమరణం.

* * *

మహాఘనరం కాదోయి దేశాలగతి, భిక్షాన్నం కాదు జాతి, సుఘనరాలని సుఘనిధిజగతి,
ఊసలుకావు లోకపటవృక్షానికి దేశాలు, శాఖోపశాఖలే సహకారానికి;
విధాలు సైకమేగాని విధాయకం ఏకైకం పుష్పదళాలకేగాని పాంథానికేదు పరిమితి,
సేవ్యసేవక నిర్వంధంలేదు, బహుధాత్మకులవాలు సంపన్నవిశ్వాకారానికి;
కమభిమలు రణగొణంగా బయటిందు ఆర్థికాప్పురోగామినికైలేదు ముందోపసుందం,
కలహోకమదుగాక కలహాంతకు డొక్కడే సర్వదాలోకమాయ్యుడు;
విమమ సమస్యా పస్యాలకు కరకుగాడవళ్ళతో గాక చిత్రపటళ్ళతో గిల్లితేవాలు,
గుడ్డిగా దువ్వి దూకించితే కకునింపంటే నొప్పవాడిగా కల్యాణే పుణ్యుడు;
పొట్లగోడీ పిచ్చి కుక్కా కాదు పెద్దలు, పిడికిలి కాదు కాగిలి మిన్న, బలం కాదు ధర్మమే బాలం
కారవ సభ ధ్వంసంగాని గా, కవిమానవ తెన్నొక్కటే మేలం.

* * *

పశ్చిగాలు కాపు తరంగించేవి హాహాకారాలు కాంతి చేతగాదు కమ్మిచేత వదుంమీది పాత,
కంకణాలు కావని అరదండాలు: సుందరికాదు కాదేశం అనాకారి;
కిరీటాలు కిరీటం కాదని భర్యాటునికి క్రీస్మాతపకపాటం, పల్లకీది కాదు తుళల పాలాత,
వరలు కాపు నూనాన వరపులు, దేవరి కాదు కాదు కాదేశం విశారి;
కుక్కుటుంచ మిత్రడం చేత గాక ఇప్పించాలం ఊహా సింహాసనాలు, కప్పించాం శోభాపసాలు,
నియతి కీర్తి నేటి ఆర్తిని పూరించదు: దేవికాదు కాదేశం తేవి;
డొక్కుకుక్క హాడా తేరి తమ్మిని చేపేశాం ప్రాప్తిచ్చిని, రాజాం దిక్కుంభాలపై యుక్కాసనాలు,
నేటి పన్ను నిన్నటి మస్తాను తేవదు: తేటుమాసి దాన్నుశ్శాం పూని;
లోక నేతృత్వం జయపూ జగన్మాతృత్వం మరుపూ వెదొలగి నేటికి యాయువారమే తెలుపు,
ఘర్మ యోజన గంధి వ్యాధి విమగ్రంథి: పూర్వనే తొలిదింది, పీనపుష్యం.

* * *

శేష్ట పయుదాలనన్నిటికి జాటి పగడాలతీరులోని పస్సిటి కోటిటిలో దస్పిక తీర్చుకోను,
వైకుంఠ కైలాసాల ఆకాభోగాల జోలకు ఆదమరచి నిద్రిందను;
సుప్తనందన వనాన హీరమణిని బోని కల్పనా కల్పద్రుమ ఫలాలను కాల్చి తినబోను,
వైగంబరి పస్తమ స్వప్నభోగాన్ని గాలి పిడికిళ్ళతో మర్దించను;
పాలు పారలే లేవె లురలే దేశ దృశ్యం వెహ్యో దూపగా చూసి మోక్షేపై చాలిండను మేను,
ఉప్పుచప్పిడి పొలగింటి పుల్ల కూరకు పూరనిను బాలాజల గ్రంథిని;
పేటో రిపబ్లిక్ మోర్ యుటోపియా మార్క్స్ క్రాపోట్కిన్ ఇజాలిజాలు పగటి కలేను,
మరచిపోను పుట్టికే ఎరలేనిది స్వర్గానికి ఎరక లేదనను;
మృగతృష్ణలిక సుభ్యపెట్టలేవు జాతిని. చరిత్రబోసులో కలల ఎలుకల కళాల కంపు,
అద్దంలో చూడగలదేగాని అందుకోలేను రామదూత దంత్రుని సొంపు.

* * *

క్రిలహాంతరితగాని జన హృదయ శాయిక సమీపించబోతోంది కాల పురుషుని అభిసారిక,
పిడికుద్దుల పాతకల్లేన దేశాల హద్దులపై జడిముద్దుల వర్షాడి;
కారవ యుగరాజ రక్త తైలంతో కేక సంస్కారంగోసం తులక్షణం కోరదీ క్రుపద పుత్రిక,
పరంతపుల గోరిలను దదుకు చేసి పైకి లేస్తుంది శాంభాక్రం గుడి;
నిపాయి అస్థిలను తప్పించు కొని మలుకంచెలు దూసి రోగాడి కస్తోంది పాపాయి,
ప్రహార సంహారాలకు గాక విహార నిలాసార్థం కట్టేను యుద్ధ క్రీడ;
కుహకి మీద తీరణ పాకింది దేశదేశాల యంత్రబహ్మ కుత్రదను కరిగిస్తోంది పౌరుష్యం కళాలు
అశోక కళాన్ని ఆదిమ్మరిస్తోంది శ్రీరామ రక్షతోటి జనకాళ్ళను;
అగడాల కాకుల ఆకురాలు కాలం గతించి చిగురుగన్నాటుపొందేను ఊహలో ఉగాది,
మృగాల పోగాలపు దితాధస్థమీద వెలుస్తుంది మానవయుగాది!

స్వీకారం

గంగాలహరి

(అగస్త్యాథ పండితరాయ కృతి)

తెనుగు:

శ్రీరామచంద్ర కొండిన్య

వెల: 1-50

ప్రతులకు:

రచయితచేత, సిరిపురం, విశాఖపట్నం.

అని వ్రాయాలి.

* * *

నీతి పథమున కుటుంబ నియంత్రణ

రచయిత:

శ్రీ కలకుంట కృష్ణమూర్తి

వెల: 4రూ నయాపైసలు

ప్రకాశకులు:

శ్రీ రామానుజ గ్రంథమండలి, పూడూరు (కరీం) కొత్తపల్లి, కరీంనగర్ జిల్లా.

* * *

శ్రీ సౌనంద చరిత్ర

(గేయకావ్యము)

రచయిత:

శ్రీ కూరి సూర్యప్రకాశ శర్మ

వెల రు 1-50.

ప్రతులకు:

శ్రీ మహంతదాసుత సుబ్బారావుమితి, రామబాధపురం (జూన్వలపాలెం) తాడేపల్లిగూడెం, పం. గో. జిల్లా.

* * *

మణి మంజీరాలు

(కథలు)

సంకలనం:

శ్రీ వి. ఆర్. కె. మోహన్

వెల: రు. 2-50

శ్రీ ముఖ పబ్లికేషన్సు బొజ్జిలిపేట, మచిలీపట్నం.

* * *

అభిమానం (నాటిక)

రచయిత: శ్రీ కొడాలి గోపాలరావు

వెల: రెండు రూపాయలు.

* * *

ఇదిరహదారికాదు (నాటిక)

రచయిత: శ్రీ "ప్రభు"

వెల: రు. 1-25

ప్రతులకు: ఉదయసాహితీపబ్లికేషన్స్ విజయవాడ-1.

* * *

తప్పునాదే (నాటకం)

రచయిత:

శ్రీ అల్లంశెట్టి సీతారామాంజనేయులు.

వెల: రెండు రూపాయలు

ప్రతులకు: శ్యాలిక్ బుక్ హౌస్ గుడివాడ.

* * *

నెహ్రూ పట్టాభిషేకము

రచయిత: శ్రీ దుగ్గిరాల గాంధవ చంద్రయ్య సచ్ఛాస్త్రి

వెల: రు. 3-25

త్రివేణి అన్డ్ ప్రింటర్సు, విజయవాడ-2

* * *

డా. జి. వి. కృష్ణరావుగారి రచనలు

కాళ్యజగత్తు: వెల రు. 2-00

క్షత్ర రథం: వెల రు. 6-50

శేరంటలు: వెల రు. 5-00

ప్రజా ప్రచురణలు - ఏలూరు

* * *

నిరూపించలేని నిజం

రచయిత: "జగం"

వెల: రు. 4.

భాస్కర్ పబ్లికేషన్సు, పెన్డర్లపేట, ఏలూరు.

* * *

నీవూ నీ రూపం

రచయిత: డాక్టర్ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావు, ఎం. బి. బి. ఎస్.

వెల: రు 2-50

ప్రతులకు: అన్నపూర్ణా పబ్లికేషన్స్ ఏలూరు రోడ్డు, విజయవాడ-3

* * *

పంచాయత్

(రాష్ట్ర) పంచాయతీ పరిషత్ అధికార మాసపత్రిక

ముఖ్య సంపాదకులు: శ్రీ కె. రఘోత్తమరెడ్డి,

విడి ప్రతి వెల: 50 నయాపైసలు,

ప్రతులకు: పంచాయత్ 5-9-33/8 బషీర్బాగ్, హైద్రాబాద్.

* * *

తరంగిణి

(16, ఉస్మాన్ రోడ్, సుబ్బారావు-17)

పనిమాసమాచారంతో కళకళలున్న ఉగాది సంచిక మా కార్యాలయానికి అందింది.

గ్రంథసమీక్ష:

పిల్లల మనస్తత్వశాస్త్రం

బాలా మలభమైన శైలిలో, తగుమాత్రం చదువుకున్న పెద్దలకు సైతం సుబోధకంగావుండే రీతిగా శ్రీ సుబ్బారావుగారు పిల్లల మనస్తత్వాల్ని ప్రతిఒక్కరూ స్వయంగా పరిశీలించుకుంటూ, ఆ బిడ్డల వ్యక్తిత్వాల్ని అర్థంచేసుకుంటూ, వారి పురోభివృద్ధికి తోడ్పడం యెలా సాధ్యపడుతుందో ఈ గ్రంథంలో వివరించారు.

శిశువు పిండదశరూపంలో తల్లి గర్భంలో వుండే దశనుండి 15-17 సంవత్సరాలవరకు, తరువాతవారీగా వివిధ అభివృద్ధి దశల్ని వేరుచేసి, ఆయా దశల్లో వారిలో శారీరకంగానూ, మానసికంగానూ కల్గే పరిణామాలను వారి వ్యక్తిత్వ వికసన పరిణామాన్ని వివరిస్తూ ఆదశల్లో తల్లిదండ్రులు వారిపట్ల తీసుకోదగిన వివిధ జాగ్రత్తలను సూచించారు.

ఈ రచనలో మరో విశిష్టతవుంది. మన స్త్రీత్వానికి సంబంధించిన పిడివాదాలను (శాస్త్రగ్రంథాలు త్రాసే వారికిది చాలా సులభంగా పట్టుపడుతుంది) ప్రతిపాదించ నిరాకరించారు. ఇందుకు వారి విస్తృత మయిన అధ్యయనం, పుపాధ్యాయులుగా గడించిన అనుభవం తోడ్పడివుంటుంది. కొన్ని సాధారణ విషయాలను మాత్రం చెప్పేసి, పాఠకులు, తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డల్ని, యిందు పాఠకునవుండే వేలాది బాల బాలికల్ని, వారి నడివడిని అధ్యయనం చేస్తూ, వుచితమైన స్వంత నిర్ణయాలకు రావాలని రచయిత ప్రోత్సహిస్తారు. రచనలోని యీ ప్రత్యేకత కల్గ, శాస్త్ర సంబంధమైన విషయాలంటే వెనుదిరిగిపోయే సామాన్య పాఠకులు చైతం, యీ గ్రంథాన్ని చాలా ఆసక్తితో ఆదిని లాభపొందగల్గుతారు.

తెలుగులో మనస్తత్వ శాస్త్రం గురించిన యింత చక్కని గ్రంథాన్ని పాఠకుల కందించిన మహోపకారం చేసిన రచయిత అభినందనీయులు.

ప్రచురణ కూడా అందంగావుంది. కుంచు అట్టమీద ముద్రించిన ముఖచిత్రం, గ్రంథంలోని విషయాన్ని క్షుణంగా సూచిస్తుంది.

"తొలిమజిలి"

రచయిత:

శ్రీ "ఆదివిష్ణు"

వెల: రు 1-50

ప్రచురణ:

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ - 4.

కాలేజీ జీవితం అంటా, భవిష్యత్తు గురించిన కమ్మని కలలూ, పూనాసాధాలు కట్టుకోవడంతో గడిచేసి, తీరా పట్టా చేతికొచ్చాక కంటు నూడేండ్లు నిరుద్యోగిగా వుండాల్సి వచ్చే దశలో యువకులు అనుభవించే మనోవేదనా, ఆ తరువాత యేదో అవ్యక్తం కలిసివచ్చి ఓ చిన్న పాటి ఉద్యోగం - గుమాస్తాగిరిలాంటి జీవితం - ఒకటి ప్రత్యక్ష మవ్వేసరికి, వారి హృదయాలను ప్రవేశించే ఆశానిరాశల సంఘర్షణనీ, ఉద్యోగంలో చేరిన తొలి రోజుల అనుభవాల్ని యితివృత్తంగా తీసుకొని శ్రీ ఆదివిష్ణు యీ చిన్న నవల వ్రాశారు.

రచయిత స్వయం చరిత్రలా కడిదిన యీ కథలోని యీ మజిలీలో, కాలేజీ రోజుల మిత్రులో అయిదారుగురు, పైవాళ్ళు మళ్ళీ ముగ్గురు నలుగురు అతనికి తారసిల్లుతారు.

ఈ తొలి మజిలీలో అతనికి అందు బాటులోకి వచ్చిన కాలేజీ మిత్రులంతా నాటి వేటికీ గుర్తుపట్ట వీల్లేనంతగా మారిపోయిన వ్యక్తులు. కాలేజీరోజుల్లో ఆటపాటల్తో, సరస కాలక్షేపాలతో అల్పాగా కడిపేసిన తలపతికి పాతికేళ్లు తిరక్కుండానే కక్షతు పట్టకుండి. పేద కుటుంబంలో పుట్టి శాశాయత నాపడి, లా చదివి, పట్నంలో ఒక పెద్ద లాయరుగారి యిల్లరికపుటల్లుడుగా అవతరించిన రంగనాథం జీవితం, అనుభవించడానికి ఆస్తిపున్నా, అందమయిన భార్యవున్నా, ఒక్కనిస్సారంగా వుంది.

ఇక అతను పనిచేసే చిన్న ఆఫీసు, ఓ చిన్నపాటి నరకం. ఉన్న పదిమంది గుమాస్తాలూ కలిసికట్టుగా వుండకేయం. ఒకరిని మాస్తే మరొకరికి భస్మే గిట్టదు. అంతా ఆఫీసున్ను ఆడిపోసుకునేవాళ్ళే. తెరవెనుక అంతా అయ్యి మెస్తూ సంపాదించుకోవడానికి కాకోపస్థేవాళ్లే, బాకాలూదేవాళ్ళే.

పరమ జుగుప్సావహంగా ప్రత్యక్షమైన ఈ తొలిమజిలీలో స్వంత ఊరికి దూరంగా ఉద్యోగం చేస్తున్న అతనికి, అన్నపూర్ణమ్మగారూ, ఆమె భర్తా, వేశ్య సూర్యకాంతమ్మా జీవితం నేర్పుతూవున్నట్లు అనిపిస్తుంది.

కాలేజీరోజుల్లో తన ప్రేమికి యీ గుమాస్తా మహాధ్యాయి అని తెలుసుకున్న ఆఫీసర్, యింజక్షన్ తుర్యోగాన్నుంచి "పూస్టు" చేయడంతో యీ తొలిమజిలీ పూర్తవుతుంది.

రచయిత, తన రచనాశ్యాలం గంలో యిది తొలి ప్రయత్నమని పుర్కరింపకేశారు-తొలిపీకలో.

అయినా, సరళ శాస్త్రంది. కథనం పేజీలూ, ఒక్కపట్టున చదివేయాలని పిస్తుంది.

రచయిత వృద్ధిలోకివస్తారనీ, తెలుగు కథాప్రపంచాన్ని తమ రచనల్తో యింతో ధీరంగా సమృద్ధిపరిస్తారనీ ఆశిద్దాం.

తు. అ.

తీరిన బాంధవ్యాలు

రచన: శ్రీ మాడ భూషి

వెల: మూడు రూపాయలు

ప్రచురణ: నవభారత్ బుక్ హౌస్ ఏలూరు రోడ్డు, విజయవాడ.

బి. ఏ. హ్యాపయిన కాలూ కాళీకులో గుమాస్తాగా ఉద్యోగంలో జేరాడు వర్ణించాం. తాను సంపాదించే జీతభత్యాల్ని, స్కూలు మాస్టరుగా తండ్రి తెస్తున్న సంపాదనకు జేడోడుగా వుంటాయని ఎం. ఏ. చదవాలని కోరుకున్నాడు. కుటుంబ పరిస్థితి అనుకూలించలేదు. యాదేశ్వరుడ్యోగంలో యిమడలేక కుతకుతలాడుతున్న వర్ణించాన్ని పిల్లలు లేని చిన్నాన్న తాను పాయం చేస్తానని ప్రోత్సహించాడు. కొత్తగా ఆనర్సు కోర్సులోచేరి, ట్యూషన్లతో కొంత సంపాదించుకుంటూ పట్టుదలగా చదివి ఫస్టుమార్కులు తెచ్చుకొంటాడు. కాలేజీ డిబేటులో ప్రథమ బహుమానం పొంది, విశ్వవిద్యాలయం తరఫున అఖిల భారత పోటీలో పాల్గొని విద్యార్థులందరి ఆదరప్రాయం పొందాడు.

ఒకగదిలో వుంటున్న రామానుజం, సూర్యం కాబుదర్శాలబదలి, వర్ణించాం స్నేహంతో చదువుకుంటూ కలిసిమెలిసి వుంటారు. కాలేజ్ మేటయిన మంగీల ఇంటర్మీడియేట్ చదువుతున్న ఇందువుల పిల్లలక్ష్మి ట్యూషన్లు చెప్పించుకునేవుంచి మూర్చులు తెచ్చుకొంటాయి. ఎన్ని విజయాలు పొందినా తన బీదస్థితిని వర్ణించాం మరచి పోలేదు. ఆప్తులు సాయం చేస్తామన్నా స్వీకరించలేదు. కాని వారికి కష్టాలు వచ్చినపుడు అదుకుంటాడు. తన తల్లికి మరాలి వచ్చినపుడు చూపిన ఆదరం, తనకు తెల్కలు బోధించడంలో కనబరచిన శ్రద్ధ లక్ష్మికి వర్ణించాన్ని సన్నిహితుని చేస్తాయి. అలాగా ఆస్తిపరుని ఏకైక కుమార్తె సుశీలకూడ అతడిని తన బాడిని చేసుకోవాలని ఆశించుకుంటుంది.

అంగట్లో అన్నీ వున్నాయి; అల్లుని నోట్లో కని వుందన్నట్లుగా యిదే వర్ణించాం అందుకోలేదు. లక్ష్మి అక్కపెళ్లి సందర్భంలో నిర్యాంతకుడు అతడాం కాంతో చేసిన అల్లరి సర్దుకోలేక అకారణంగా అవమానింప బడుతాడు. భరించలేక పరీక్షలు కొలిచి కోలా అందేగానే చదువుకు స్వస్తిచెప్పి, పారిపోయి సన్యాసుల్లో కలుస్తాడు. ఇదీ "తీరని బాంధవ్యాలు" ఇతివృత్తం.

రచన బాగా, హృదయాన్ని కదిపి (మిగతా 6 వ పేజీలో)

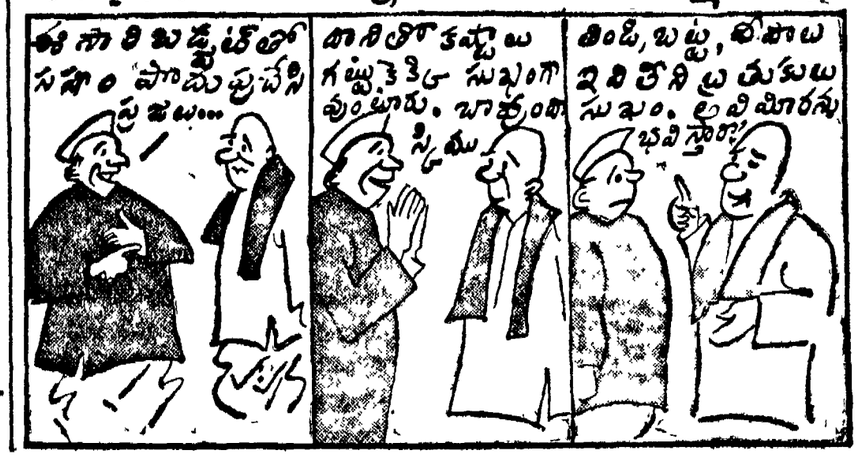
సుఖం కోసం పన్నులు
ఈ గారి బడ్జెట్